

Stichting Kerkmuziek Netwerk

*Verbinden, versterken & inspireren van
initiatieven*

en organisaties op het gebied van de kerkmuziek

Activiteitenverslag

Stichting Kerkmuziek Netwerk

2024

Verslag activiteiten Stichting Kerkmuziek Netwerk

1. Korte terugblik 2024

In 2024 zijn de beide langlopende hoofdprojecten voortgezet: Orgelkids en Kerkliedwiki. Voor Orgelkids is het aantal verhuurde dagdelen van het Doe-orgel met meer dan 50% gestegen. Daarnaast zijn er ook enkele eigen orgelprojecten verzorgd. Twee conservatoriumstudenten orgel zijn begeleid die een stageopdracht bij Orgelkids hebben uitgevoerd.

Daarnaast is er veel energie gestoken in het project L500B300 over de liederen van Luther en de koraalcantates van Bach, vanwege het dubbeljubileumjaar in 2024/25. Naast diverse lezingen en optredens is er aandacht besteed aan publiciteit en artikelen. Bovendien was de online jaarlijkse Adventskalender op de Kerkliedwiki dit jaar gecombineerd met project L500B300.

Eind december is de website van de stichting geheel vernieuwd, zodat deze technisch en inhoudelijk weer bij de tijd is (zie www.kerkmuzieknetwerk.nl).

2. Activiteiten in detail en resultaten per activiteit

2.1 Orgelkids en het Doe-orgel

Het project Orgelkids ontleent zijn internationale bekendheid aan de aansprekende leskist met 128 onderdelen waarmee kinderen een orgel kunnen bouwen, het Doe-orgel. Het aantal Doe-orgels in de wereld groeit nog steeds en daarmee het aantal landen waar mensen actief vormgeven aan de doelstellingen van Orgelkids. Het merendeel van deze orgel-leskisten wordt gebouwd door Verschuieren Orgelbouw. Daarnaast zijn enkele andere orgelbouwers actief. In Oregon (USA) bouwen Lambert & Fralick orgels op bestelling voor de Amerikaanse markt. De Canadese orgelbouwer Létourneau heeft na de initiële bouw van acht orgels voor de RCCO voorlopig geen vervolg gegeven aan de bouw van meer Doe-orgels. In 2020 is de Zweedse orgelbouwer Karl Nelson actief begonnen met het bouwen van Doe-orgels voor Zweden en Noorwegen.

Per eind 2024 zijn er ruim 200 Doe-orgels in de wereld, in 25 landen. Voor een actueel overzicht van de standplaatsen van alle Doe-orgels wereldwijd, zie de kaart op: <https://www.orgelkids.nl/orgelkids-wereldwijd/>.

Orgelkids NL

De Doe-orgels van Orgelkids NL zijn in 2024 16 keer verhuurd voor in totaal 49 dagdelen.

Communicatie:

- Facebookpagina Orgelkids: eind 2024 zo'n 1.550 volgers. Met name de filmpjes leiden tot uitstekende resultaten (likes, reacties, herposten). Er is een actieve uitwisseling en herhaald delen van berichten tussen enkele internationale Orgelkids projecten, met name met OrgelkidsUSA, Orgelkids Zweden, Orgelkids Taiwan, Orgelkids Ankenes (Noorwegen).
- Het Twitteraccount van @Orgelkids wordt niet meer gebruikt en zal worden opgeheven.
- Youtube-kanaal Orgelkids: eind 2024 61 abonnees.

Orgelkids wereldwijd – internationale contacten

De internationale samenwerking begon met Het Orgel in Vlaanderen (2015) en Orgelkids USA (2016), in 2018 is de groep uitgebreid met OrgelkidsCAN (Canada) en Orgelkids SE (Zweden). In 2019 zijn daarbij gekomen: Orgelkids Taiwan, Orgelkids China, Orgelkids UK, L'Orgue voyage in Wallonië (B) en Orgelklubb in Denemarken. In 2020 is Orgelkids Suriname van start gegaan. Bovendien zijn er ook Doe-orgels aangekocht door organisaties die niet de naam Orgelkids voeren,

maar wel het project uitvoeren. Die zijn sinds 2021 ook te vinden in Duitsland, Hongarije, Oostenrijk, Zwitserland, Portugal, IJsland, Frankrijk en Zuid-Korea. In 2021 zijn er bovendien twee zeer actieve teams bijgekomen: Orgelkids Noorwegen en Orgelkids Aragon (Spanje). In 2022 is een orgelbouwer in Slovenië met het project begonnen, waarbij hij met kinderen ook de onderdelen voor het Doe-orgel bouwt (op basis van de tekeningen). In 2023 zijn er meer Doe-orgels geleverd naar deze landen en bovendien ook naar Luxemburg en Finland. In de USA is Orgelkids PA (Pennsylvania) zeer actief geworden. Italië is er in 2024 nieuw bijgekomen. De meeste Doe-orgels worden geleverd door de firma Verschueren Orgelbouw, die meer dan 100 Doe-orgels uitleverde. Daarnaast bouwen enkele orgelbouwers ze in licentie op basis van de bouwtekeningen. Ook zijn er 44 tekeningensets geleverd naar particuliere orgelbouwers (tegenprestatie bij donatie), waarvan we niet actief volgen of er en zo ja wat het eindresultaat is.

Presentaties, workshops en boek

In 2024 verzorgde Lydia Vroegindewij verschillende presentaties en workshops.

- Op 21 mei verzorgde Orgelkids een workshop in het Rumpst Kerkje over verschillende activiteiten rond het orgel bedoeld voor projectleiders die zich willen voorbereiden op Monumentendag/Nationale Orgeldag in september.
- Op 8 juli hield Lydia een presentatie over Orgelkids voor het internationale Bach Network in Cambridge (UK).
- Op 1 september organiseerde Orgelkids een Kinder-Orgelmiddag in de Amersfoortse Zwaan/Lutherse kerk met orgelbouwen, historisch orgel bekijken en miniconcert.
- Op 14 september was het Doe-orgel van Orgelkids present tijdens de opening van de Nationale Orgeldag, dit jaar in Leiden.
- In november 2024 verscheen een groot artikel van Lydia in het Duitse Bach Magazin en het Mitteilungsblatt van de Neue Bach-Gesellschaft.

In alle presentaties werd vooral aandacht besteed aan de methodologie en didactiek van het project Orgelkids. Daarvoor schreef Lydia Vroegindewij het boek 'Orgel in de klas' met talloze lessuggesties rondom het orgel vanuit drie invalshoeken: als muziekinstrument, als vernuftig technisch apparaat en als voorwerp van cultureel erfgoed. Er blijkt behoefte te zijn aan didactische vaardigheden en werkvormen die nodig zijn om het Doe-orgel en andere orgelprojecten goed te laten uitvoeren door vrijwilligers van de lokale orgelstichtingen en orgelcommissies. Dit boek helpt daarbij. Het wordt verkocht via de webwinkel van de stichting, maar wordt in een aantal gevallen ook als relatiegeschenk gegeven.

Orgel in de klas muziek - techniek - erfgoed

Stagiaires

Vanaf het najaar 2023 (tot de zomer 2024) deden twee orgelstudenten van het conservatorium Utrecht (HKU) een educatieve stage bij Orgelkids, waardoor zij beter worden toegerust voor hun taak als 'ambassadeur van het orgel'. Zij zijn gecoacht bij de voorbereiding en uitvoering van een educatieve activiteit met het Doe-orgel op 2 juli op een school in Gouda. In het najaar van 2024 zijn opnieuw twee studenten begonnen aan een stage-opdracht.

Europese subsidie-aanvraag

Er is opnieuw gewerkt aan een aanvraag voor een Europese subsidie (Creative Europe). Dit project betreft een internationale samenwerking met Zweden, Nederland, België, Italië en Slovenië met als doel om nieuwe wegen voor de orgelcultuur in Europa te ontwikkelen. Orgelkids zal daarin een deelproject over educatie en over orgeltoerisme op zich nemen. Een vertaling van het boek 'Orgel in de klas' maakt deel uit van het project, evenals de doorontwikkeling van de website Orgelkids.wiki met didactische informatie in meer talen.

Helaas werd onze aanvraag opnieuw afgewezen, wederom niet om inhoudelijke redenen, maar omdat het beschikbare budget overvraagd was door alle ingediende projecten. Mogelijk volgt een nieuwe poging in 2025.

Familieconcert in de Domkerk Utrecht

Het bleek organisatorisch niet haalbaar om de familievoorstelling 'Maarten & Maarten' uit 2023 dit jaar te herhalen als onderdeel van de Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk in Utrecht. In plaats daarvan is een Orgel-vertel-concert verzorgd, met meer aandacht voor orgelmuziek. Het werd uitgevoerd door organisten Jan Hage en Leander Schoormans, en ingebed in een vertelling door Lydia Vroegindewij en een actieve werkvorm met de fluitenkast (zie korte video: <https://vimeo.com/1040705937>). Voorafgaand aan het concert was er een workshop waarin het Doe-orgel door kinderen werd gebouwd, dat daarna een rol kreeg in de voorstelling.

2.2 Kerkliedwiki

De website bestaat sinds 2013 en bevat informatie over alle kerkliederen en liedbundels in het Nederlandse taalgebied. Er wordt aan gewerkt door veel verschillende vrijwilligers (circa 50), sommigen heel af en toe, anderen zeer regelmatig.

Kerkliedwiki ontvangt regelmatig vragen van gebruikers die op zoek zijn naar een specifiek lied of een specifieke bundel. De meest voorkomende vragen hebben betrekking op zorg voor ouderen, die troost putten uit een bepaald lied maar de volledige tekst missen. Daarnaast zijn er kerkmusici die ten behoeve van een uitvaart snel op zoek zijn naar een lied uit een voor hun onbekende bundel. Lydia kan in bijna alle gevallen hulp bieden.

Feiten en cijfers:

- Per eind december 2024 zijn de gegevens van ruim 12.000 liederen ingevoerd.
- In totaal zijn er tussen medio maart en eind december 2024 1.666.256 pagina's bekeken. NB. Door een technisch probleem tussen de nieuwe analyse software van Google en de software van Mediawiki was het vanaf augustus 2023 niet meer mogelijk om bezoekersaantallen te registreren. Dit is opgelost per medio maart 2024.
- Opvallend is dat de meeste bezoekers nu op de hoofdpagina binnenkomen. De naamsbekendheid van de website is niet gemeten, maar blijkt groot te zijn. Daarnaast komen veel bezoekers via Google. Naast zoeken op lied/beginregel, zijn de meest bezochte pagina's de inhoudsopgaven van een aantal bundels. Men verblijft gemiddeld circa 2 minuten op een pagina.
- Pieken in bezoek is met name op zondagen en in de perioden in aanloop naar Pasen en Kerst. Ook in 2024 hebben we weer een Adventskalender gemaakt op de Kerkliedwiki (elke dag een lied in de spotlight) in combinatie met het project L500B300 en gedeeld via Facebook.
- Google-advertenties brachten in 2024 gemiddeld € 93,- per maand op, en dienen als bijdrage aan de hostingkosten voor alle websites van de stichting.
- De Facebookpagina Kerkliedwiki heeft eind 2024 1087 volgers.
- In 2024 is er geen Kerkliedwiki Schrijfdag georganiseerd.

2.3 Luther en Bach: L500B300

Sinds voorjaar 2022 is het nieuwe project L500B300 gelanceerd, waarmee het 500-jarig bestaan van Luthers liederen en het 300-jarig bestaan van Bachs koraalcantates luister bijgezet wordt. Het dubbel-jubileum van dit culturele en religieuze erfgoed begon formeel in juni 2024.

Het doel is om programmeurs van cantate-reeksen en -concerten uit te dagen koraalcantates uit te voeren in dit jaar. Bovendien verzorgen wij

zelf in het projectjaar 2024/2025 diverse activiteiten, zoals lezingen, voorstellingen en zangmiddagen (in voorbereiding voor 2025).

Communicatie:

- Er is een professionele huisstijl ontwikkeld en een website en er zijn folders, ansichtkaarten en poster gemaakt.
- Er is een Facebook-pagina gemaakt die eind 2024 160 volgers heeft.
- Sinds juni 2022 verschijnt er ongeveer maandelijks een e-nieuwsbrief. Aantal abonnees eind 2024: 334.
- Tijdens diverse lezingen door Lydia over het thema van haar proefschrift (*Troost bij Luther en Bach*) wordt deze activiteit ook onder de aandacht gebracht.
- Er zijn verschillende artikelen gepubliceerd in 2024 over het project. Zie: <https://www.1500b300.nl/artikelen/>

Activiteiten

- In april 2024 is in het Luther Museum in Amsterdam onze muzikale lezing/voorstelling 'Het geheim van de Lieder-Freunde' in première gegaan, waarin het publiek meebeleeft hoe in 1724 de koraalcantates vorm hebben gekregen. Dit wordt verzorgd samen met sopraan/pianiste Paula Bär-Giese. Deze voorstelling is in 2024 vier keer verzorgd, waaronder in het Bach-Haus in Eisenach (D).
- Het project L500B300 is ook internationaal gepresenteerd tijdens het Bachfestival in Leipzig (juni 2024) en een Bach Network conferentie in Cambridge (juli 2024). De belangrijkste pagina's op de website zijn daarom ook beschikbaar in het Engels en Duits.
- Vanaf eind november tot begin februari 2025 verzorgde Lydia wekelijks 'Schatgraven met Luther en Bach', een radio-uitzending van 30 minuten voor de Reformatorische Omroep. Deze zijn als podcasts te beluisteren op de onze website: <https://www.1500b300.nl/podcasts/>
- Het plan was om in 2024 te starten met een reeks van 10 zangmiddagen 'Zingen met Luther en Bach' verspreid over Nederland. Deze wilden we laten plaatsvinden in de tweede helft 2024 en eerste helft 2025. De beslistijd bij kerken bleek wat langer te duren, zodat deze reeks begin 2025 van start gaat. Inmiddels zijn de 10 plaatsen geregeld.

2.4 Liturgiewerkplaats

In 2023 is de nieuwe website **Liturgiewerkplaats.nl** van start gegaan. Deze website geeft informatie voor kerkmusici en liturgen rond de vormgeving van de eredienst. Het gaat om praktische tips en adviezen, maar legt ook nadrukkelijk een verbinding met de inhoud van de Kerkliedwiki, gebaseerd op het kerkelijk jaar en de seizoenen.

In 2024 heeft dit project nog niet de aandacht kunnen krijgen die we beoogden, wegens verminderde inzetbaarheid van twee vrijwilligers, die dit project vaart zouden willen geven.

Ook de geplande productie van een cd met kerkliederen, geschikt om te gebruiken bij uitvaarten hebben we daardoor niet kunnen realiseren. De eerste voorbereidingen hiervoor zijn wel gemaakt.

2.5 Overige activiteiten

Betaalde dienstverlening

Voor de BV Liedboek verzorgde Lydia Vroegindewey tot en met het derde kwartaal van 2024 enkele uren per maand de social mediawatching. Deze werkzaamheden worden vanaf het vierde kwartaal verder verzorgd door de uitgeverij zelf. Deze inkomsten komen dus te vervallen.

Cadeau-artikelen in de webwinkel

De verkoop van artikelen in de webwinkel helpt bij de dekking van de exploitatiekosten van de websites van de stichting. Het aanbod bestaat uit: verschillende koekjesstekers (Luther, Bach, Doe-orgel), handdoeken met titels koraalbewerkingen (BWV 645, 653, 654), boeken (o.a. informatief kinderboek 'Het orgel'). Er zijn via de webwinkel ook twee specifieke giften mogelijk met een

tegenprestatie: bij een donatie aan de Kerkliedwiki ontvangt men een tas met opdruk (Ubi Cari-tas), bij Orgelkids kan men na een donatie van € 60,- het pakket bouwtekeningen van het Doe-orgel ontvangen.

In 2024 was er vooral belangstelling voor de bouwtekeningen, koekjesstekers en boeken.

Verstreckte donaties en verleende verkoopservice webwinkel

In 2024 zijn er twee donaties verstrekt aan derden, te weten de cd-productie met (kerk)muziek van Hugo Distler via Voordekunst en een bijdrage voor 'Muziek na de Markt' in de Amersfoortse Zwaan. Voor twee bestuursleden is de webwinkel beschikbaar gesteld voor het online verkrijgbaar maken van incidentele projecten, die passen bij de doelstellingen van de stichting: de cd *Goldberg variaties* van Cees-Willem van Vliet en het proefschrift *Troost bij Luther en Bach* van Lydia Vroegindewij. De inkoop en verkoop hiervan zijn in de resultatenrekening verwerkt.

2.5 Stichting Kerkmuziek Netwerk algemeen

In 2024 is begonnen om ook de stichting zelf wat nadrukkelijker bekend te maken als organisator/eigenaar van de projecten Orgelkids, Kerkliedwiki en L500B300. Stichting Kerkmuziek Netwerk heeft ook een Facebookpagina (eind december 737 volgers) en wordt ook op LinkedIn als organisatie vermeld. Bij het delen van de activiteiten wordt dit vaker als 'afzender' vermeld. De website is eind 2024 geheel opnieuw gebouwd om weer te kunnen voldoen aan de technische eisen voor een webwinkel en betalingsverkeer.

3. Over de resultaten 2024

Het bestuur kijkt terug op een actief jaar 2024, waarin naast de beide langlopende projecten vooral veel aandacht is besteed aan activiteiten van het projectjaar rond Luther en Bach. Het project Liturgiewerkplaats is nog niet voldoende ontwikkeld om meetbare resultaten op te leveren.

De verhuurinkomsten voor het Doe-orgel zijn met 53% gestegen t.o.v. 2023.

De nog steeds groeiende nationale en internationale belangstelling voor Orgelkids verheugt ons zeer. Ook de stabiele aantallen gebruikers van de Kerkliedwiki en de financiële bijdragen die dat oplevert (advertentie-inkomsten, artikelverkoop via de webwinkel en giften) stemmen positief.

In 2023 is een periodieke schenking van € 10.000 per jaar overeengekomen met een particulier (looptijd 5 jaar).

Het jaar 2024 is met een positief resultaat van € 676,53 afgesloten:

- Totale inkomsten (excl. schenking): € 9.770,18

- Totale uitgaven: € 9.193,65

Bovendien is er in 2024 opnieuw een fraaie schenking van € 10.000,- ontvangen van het 'Familiefonds DenBoon Kruidenier'. De besteding daarvan was in 2024 gepland voor twee grotere uitgaven die zijn doorgeschoven naar begin 2025, te weten: de opname en productie van de cd met liederen bij uitvaarten en de 10 zangmiddagen rond Luther en Bach.

4. Vooruitzichten 2025

De activiteiten rond Kerkliedwiki en Orgelkids gaan voort op de ingeslagen weg. De verhuuractiviteiten van Orgelkids zijn goed hersteld na de pandemie. Dit zal naar verwachting ongeveer gelijk blijven in 2025. De gerealiseerde internationale blog voor Orgelkids zal verder worden onderhouden. Het plan om een internationale wiki te ontwikkelen over het thema orgels en kinderen zal in de loop van 2025 verder worden uitgewerkt, hopelijk in combinatie met een vorm van subsidie via een Europees project.

De reeds eerder voorgenomen projecten rond Liturgiewerkplaats en de productie van een cd met kerkliederen voor uitvaarten zullen in 2025 opnieuw worden gepland.

In de eerste helft van 2025 zal met name het project L500B300 veel aandacht krijgen met 10 zangmiddagen verspreid over het land vanwege het jubileumjaar 500 jaar Lutherliederen en 300 jaar

Bachs koraalcantates. Informatie en inspiratie zal ook in 2025 worden gedeeld met een maandelijkse nieuwsbrief en diverse lezingen en activiteiten.
In 2025 zal er gewerkt worden aan een nieuw beleidsplan voor de komende 4 jaar.

Leusden, 10 februari 2025

Lydia Vroegindeweyj
(voorzitter)